

Revisorernas redogörelse 2024

REVISORER**Innehållsförteckning**

Revisionen inom Region Norrbotten	3
Lagstiftning och god revisionssed ger innehållet	3
Den årliga revisionsprocessen	4
Riskanalys är vägledande för revisionens insatser	4
Grundläggande granskning	4
Regionstyrelsens ansvarsutövande 2024	4
Regionala utvecklingsnämndens ansvarsutövande 2024	5
Hälsö- och sjukvårdsnämnden ansvarsutövande 2024	6
Patientnämndens ansvarsutövande 2024	6
Fullmäktigeberedningens ansvarsutövande 2024	7
Fördjupad granskning	7
Uppföljande granskning av informations- och cybersäkerhet	7
Granskning av löpande intern kontroll	7
Granskning av tillgänglighet inom barn- och ungdomspsykiatri	9
Granskning av samverkan inom hemsjukvården och processen kring utskrivningsklara	9
Granskning av tillgänglighet inom primärvården	10
Granskning av produktions- och kapacitetsstyrning	10
Granskning av läkemedelsförskrivning inom primärvården och psykiatri med fokus på välfärdsbrottslighet	11
Granskning av planering och genomförande av bygg- och anläggningsprojekt	12
Granskning av regionens arbete med civilt försvar	12
Granskning av införande av nytt vårdinformationssystem	13
Granskning av patientsäkerhetsarbete - inhyrd personal	13
Granskning av digitalisering	14
Granskning av delårsrapport och årsredovisning samt system och rutiner	14
Revisorernas bedömning av delårsrapport per augusti 2024	14
Granskning av årsredovisning 2024	15
Granskning av god ekonomisk hushållning 2024	15
Uppföljande granskningar	15
Samlad uppföljande granskning av två tidigare revisionsgranskningar	15
Uppsikt över Kommunalförbundet Konstmuseet i Norr	16

REVISORER

Revisionen inom Region Norrbotten

I den representativa demokratin utkräver medborgarna ansvar vid val till regionfullmäktige. Regionfullmäktige utkräver sedan, genom en årlig process, ansvar av styrelse, beredningar och nämnder.

Revisionen i Region Norrbotten är regionfullmäktiges organ för att med oberoende, saklighet och integritet främja och granska verksamheten i styrelse, regionfullmäktigeberedning och nämnder. Uppdraget är ytterst att komma med förslag vad gäller ansvarsfrihet för styrelsen, regionfullmäktigeberedning, nämnder och enskilda förtroendevalda.

Lagstiftning och god revisionssed ger innehållet

Uppdraget som förtroendevald revisor skiljer sig på flera sätt från andra politiska uppdrag. Revisorerna är självständiga i förhållande till varandra, men strävar efter att i enighet ta ställning i revisionsarbetet och arbeta gemensamt och samordnat utifrån god revisionssed i kommunal verksamhet.

Revisorerna ska med oberoende, objektivitet och integritet granska och främja verksamheten inom Region Norrbotten. Revisorernas uppdrag regleras genom kommunallagen, aktiebolagslagen, god sed för kommunal revision samt det av regionfullmäktige fastställda revisionsreglementet.

I kommunallagen fastställs att granskningen ska ske årligen och i den omfattning som följer av god revisionssed. Revisorerna ska årligen pröva om:

- Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Räkenskaperna är rättvisande.
- Styrelsens och nämndernas interna kontroll är tillräcklig.

God revisionssed är de principer och tillvägagångssätt som är allmänt vedertagna vid kommunal revision. God sed regleras inte i lag utan utformas och utvecklas av normbildare som t.ex. Sveriges Kommuner och regioner (SKR). God sed kan sägas ta vid där lagstiftningen slutar. Inom god sed delas granskningsuppdraget upp i tre huvudsakliga delar: Grundläggande granskning, Fördjupad granskning samt Granskning av delårsrapport och årsredovisning. Därutöver granskas de regionägda bolagen och företagen genom utsedda lekmannarevisor/revisioner.

De granskningar som revisionen genomför innehåller ofta förslag på åtgärder som bör genomföras. Dessa åtgärder varierar i omfattning och därmed också i tid för genomförande. En viktig del av revisionens arbete är därför att följa upp tidigare genomförda granskningar för att se om åtgärder vidtagits med anledning av dessa och om den granskade organisationen tagit till sig av revisionens synpunkter och förslag.

REVISORER

Den årliga revisionsprocessen

Den årliga revisionsprocessen omfattar ett flertal steg. Den börjar med en revisionsplanering som består av omvärldsanalys och riskanalys samt upprättande av den årliga revisionsplanen. Därefter genomförs de i revisionsplanen fastställda revisionsinsatserna.

Revisorernas granskning för verksamhetsåret sträcker sig till april 2025 då revisionsberättelsen för det gångna verksamhetsåret behandlas. Revisionsprocessen avslutas med att årets alla granskningar analyseras och bedöms. Revisorerna prövar om regionstyrelse, beredning och nämnder har fullgjort sina uppdrag. En revisionsberättelse upprättas som lämnas till regionfullmäktige.

I revisionsberättelsen uttalar sig revisorerna om ansvarsfrihet bör tillstyrkas och om regionfullmäktiges mål för verksamheten har uppfyllts under året. Som bilaga till revisionsberättelsen upprättar även revisorerna föreliggande *Revisorernas redogörelse 2024*. Denna syftar till att redogöra för de granskningar som revisorerna låtit genomföra under året.

Riskanalys är vägledande för revisionens insatser

Alla delar av Region Norrbottens verksamhet ska årligen granskas av revisorerna. De resurser som avsätts för revisionen måste dock prioriteras till de områden som revisorerna anser vara mest angelägna.

Meningen är att revisionsarbetet ska inriktas på sådana väsentliga områden där risker konstateras eller befaras, vilka kan påverka verksamhetens inriktning, förvaltning och redovisning eller påverka förtroendet för Region Norrbotten som organisation.

Region Norrbottens revisorer genomför därför en gång per år en övergripande *riskanalys*. Analysen ligger till grund för prioritering av revisionsårets granskningsinsatser. För 2024 medförde analysen prioriterade granskningar som sammanfattas i nedanstående redogörelse.

I denna redogörelse redovisas de granskningar revisionen låtit genomföra verksamhetsåret 2024 samt de bedömningar revisionen gjort i de enskilda granskningarna och de huvudsakliga rekommendationer som lämnats till styrelsen, nämnderna och fullmäktigeberedningen.

Grundläggande granskning

Revisionen har granskat styrelsens, nämndernas och fullmäktigeberedningens ansvarsutövande på en övergripande nivå.

Regionstyrelsens ansvarsutövande 2024

Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om styrelsens ansvarsutövande för 2024 är tillfredsställande. Granskningen har omfattat styrelsens åtgärder för att styra, följa upp, vidta åtgärder, kontrollera samt rapportera till Regionfullmäktige.

Revisionens sammanfattande **revisionella bedömning** är att:

REVISORER

- Regionstyrelsens redovisade verksamhetsresultat är **delvis** förenligt med beslutade mål för år 2024.
- Regionstyrelsens ekonomiska resultat är **inte** förenligt med beslutade mål.
- Regionstyrelsens styrning, kontroll och åtgärder har varit **delvis** tillräcklig.

För att utveckla verksamheten lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Överväg att regionens strategiska mål omfattas av indikatorer och målvärden och att dessa är de samma under verksamhetsåret för att kunna mäta utvecklingen över tid.
- Överväg att tydliggöra åtgärder för att nå måluppfyllelse för verksamhetens mål.
- Säkerställ att arbetet med riskanalys och internkontroll sker i enlighet med fullmäktiges direktiv för området.

Regionala utvecklingsnämndens ansvarsutövande 2024

Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om nämndens ansvarsutövande för 2024 är tillfredsställande. Granskningen har omfattat nämndens åtgärder för att styra, följa upp, vidta åtgärder, kontrollera samt rapportera till Regionfullmäktige.

Revisionen sammanfattande **revisionella bedömning** är att:

- Regionala utvecklingsnämnden redovisade verksamhetsresultat **är** förenligt med beslutade mål för år 2024.
- Regionala utvecklingsnämndens ekonomiska resultat **är** förenligt med beslutade mål.
- Regionala utvecklingsnämndens styrning, kontroll och åtgärder har **delvis** varit tillräcklig under granskningsperioden.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionala utvecklingsnämnden att:

- Överväg att regionens strategiska mål omfattas av indikatorer och målvärden och att dessa är de samma under verksamhetsåret för att kunna mäta utvecklingen över tid.
- Överväg att utveckla internkontrollplanen för att göra den mer heltäckande.
- Säkerställ att arbetet med riskanalys och internkontroll sker i enlighet med fullmäktiges direktiv för området.

REVISORER

Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarsutövande 2024

Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om nämndens ansvarsutövande för 2024 är tillfredsställande. Granskningen har omfattat nämndens åtgärder för att styra, följa upp, vidta åtgärder, kontrollera samt rapportera till Regionfullmäktige.

Revisionen sammanfattande **revisionella bedömning** är att:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisade verksamhetsresultat är **delvis** förenligt med beslutade mål för år 2024.
- Hälso- och sjukvårdsnämndens ekonomiska resultat **är** förenligt med beslutade mål.
- Hälso- och sjukvårdsnämndens styrning, kontroll och åtgärder har varit **delvis** tillräcklig under granskningsperioden.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till hälso- och sjukvårdsnämnden att:

- Att samtliga mål som regionfullmäktige har antagit ska ingå i nämndens uppföljning. I nuläget saknas uppföljning för tre mål.
- Säkerställ att arbetet med riskanalys och internkontroll sker i enlighet med fullmäktiges direktiv för området.

Patientnämndens ansvarsutövande 2024

Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om nämndens ansvarsutövande för 2024 är tillfredsställande. Granskningen har omfattat nämndens åtgärder för att styra, följa upp, vidta åtgärder, kontrollera samt rapportera till Regionfullmäktige.

Revisionens sammanfattande **revisionella bedömning** är att:

- Patientnämndens redovisade verksamhetsresultat är **delvis** förenligt med beslutade mål för år 2024.
- Patientnämndens ekonomiska resultat **är** förenligt med beslutade mål.
- Patientnämndens styrning, kontroll och åtgärder har **delvis** varit tillräcklig under granskningsperioden.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till patientnämnden att:

- Överväg att regionens strategiska mål omfattas av indikatorer och målvärden och att dessa är de samma under verksamhetsåret för att kunna mäta utvecklingen över tid.
- Säkerställ att arbetet med riskanalys och internkontroll sker i enlighet med fullmäktiges direktiv för området.

REVISORER

Fullmäktigeberedningens ansvarsutövande 2024

Syftet med granskningen har varit att bedöma om Uppdragsberedningen utfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Revisionens sammanfattande **revisionella bedömning** är att uppdragsberedningen har bedrivit sin verksamhet på ett i allt väsentligt ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt att den interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Granskningen visar att beredningen har planerat och utfört sin verksamhet i enlighet med reglementen och fullmäktiges beslut. Detta inom både fastställd tidsram och tilldelad budget.

Fördjupad granskning**Uppföljande granskning av informations- och cybersäkerhet**

Revisionen har genomfört en uppföljande granskning inom informations- och cybersäkerhetsområdet. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställt att tillräckliga åtgärder har vidtagits utifrån den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnades i tidigare granskning.

Vår **revisionella bedömning** är att regionstyrelsen **inte helt** har säkerställt att tillräckliga åtgärder har vidtagits utifrån den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnades i granskningen av IT- och cybersäkerhet år 2022.

Vår bedömning är att regionen sedan år 2022 har gjort flera betydande framsteg i sitt arbete med cybersäkerhet. Regionstyrelsen har tagit emot resultatet från den tidigare granskningen samt gett regiondirektören i uppdrag att genomföra de förslag som lämnats i den tidigare granskningen, vilket har lett till investeringar i säkerhetsorganisationen.

Granskning av löpande intern kontroll

Revisionen har genomfört en granskning av den interna kontrollen i ett antal administrativa system och rutiner. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen har en tillräcklig intern kontroll i basala ekonomiadministrativa processer. De processer som granskats är bokslutsprocessen intäktsprocessen, inköpsprocessen och löneprocessen.

Vår samlade **revisionella bedömning** är att regionstyrelsen **inte helt** säkerställt en tillräcklig intern kontroll i de (del)processer som granskats.

Bedömningen avseende varje enskild process är att:

- Regionstyrelsen **inte** säkerställt en tillräcklig intern kontroll i bokslutsprocessen.
- Regionstyrelsen **inte helt** säkerställt en tillräcklig intern kontroll i intäktsprocessen.
- Regionstyrelsen **inte** säkerställt en tillräcklig intern kontroll i inköpsprocessen.
- Regionstyrelsen **i allt väsentligt** säkerställt en tillräcklig intern kontroll i löneprocessen.

REVISORER

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer**:

Bokslutsprocessen

- Regionstyrelsen rekommenderas säkerställa att alla obligatoriska tilläggsupplysningar enligt LKBR och RKR:s rekommendationer inkluderas i delårsrapporten och årsredovisningen. Specifikt bör upplysningar som följer av rekommendationer RKR R2 (Intäkter), RKR R3 (Immateriella anläggningstillgångar), RKR R4 (Materiella anläggningstillgångar), RKR R14 (Drift- och investeringsredovisning) och RKR R17 (Delårsrapport) inkluderas.
- Regionstyrelsen rekommenderas överväga att lämna upplysning om särredovisning av tandvården samt var den finns tillgänglig i årsredovisningen, i enlighet med krav på upplysning som framgår av RKR R18 avseende särredovisningar som till följd av bestämmelser i lag eller annan författning.
- Regionstyrelsen rekommenderas att årligen pröva skyldigheten att upprätta sammanställda räkenskaper. Detta innebär att regionens andel av omsättning och balansomslutning i de delägda bolagen och kommunalförbunden ska beräknas och jämföras med de fastställda tröskelvärdena (5 procent av regionens skatteintäkter och generella statsbidrag samt 5 procent av regionens balansomslutning). Resultatet av denna prövning bör dokumenteras noggrant, inklusive de beräkningar som ligger till grund för bedömningen. Detta säkerställer transparens och spårbarhet i beslutsprocessen.

Intäktsprocessen

- Regionstyrelsen rekommenderas att dokumentera den befintliga processen för hantering av ersättningar från sidoöverenskommelser samt att överväga att införa rutiner för att genomföra rimlighetsbedömningar av faktureringsunderlaget som erhålls från TLV
- Regionstyrelsen rekommenderas implementera standardiserade rutiner för insamling av korrekt och fullständig information från utlandspatienter vid vårdtillfället, vilket även inkluderar rutin för att säkerställa korrekt hantering avseende patienter från icke EU/EES-land.

Inköpsprocessen

- Regionstyrelsen rekommenderas att omgående genomföra en genomlysning av samtliga leasingavtal för att säkerställa att de är korrekt klassificerade som finansiella eller operationella leasingavtal. Detta är nödvändigt för att undvika väsentliga klassificeringsfel i de finansiella rapporterna. Om genomlysningen identifierar felaktigt klassificerade leasingavtal, ska dessa rättas i enlighet med RKR R12 "rättelse av fel". Detta innebär att rättelser ska göras retroaktivt och effekterna på tidigare års finansiella rapporter ska redovisas.

Löneprocessen

- Regionstyrelsen rekommenderas säkerställa att åtgärder vidtas med anledning av den rekommendation som kvarstår avseende löneprocessen

REVISORER

Granskning av tillgänglighet inom barn- och ungdomspsykiatri

Revisionen har genomfört en granskning av tillgängligheten inom barn- och ungdomspsykiatri. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att uppnå målet om att ha en tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri i enlighet med den förstärkta vårdgarantin.

Vår samlade **revisionella bedömning** är att Regionstyrelsen **ej** har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att uppnå målet om att ha en tillgänglighet till BUP i enlighet med förstärkt vårdgaranti.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Säkerställ en god och jämlik tillgänglighet till första besök, utredning och behandling inom BUP Norrbotten.
- Säkerställ att det sker en korrekt registrering och mätning av tillgängligheten inom BUP.
- Att utveckla en ekonomiskt hållbar strategi för hur tillfälliga statsbidrag ska användas i syfte att skapa en förbättrad tillgänglighet, och en hållbar verksamhet.
- Säkerställ att fortsatta åtgärder vidtas för att säkra kompetensförsörjningen av framförallt specialister inom barn- och ungdomspsykiatri inom BUP Norrbotten.

Granskning av samverkan inom hemsjukvården och processen kring utskrivningsklara

Revisionen har genomfört en granskning av samverkan inom hemsjukvården och processen kring utskrivningsklara. Granskningen har varit en samverkansgranskning tillsammans med Region Norrbotten och tio av länets kommuner, där rekommendationer har lämnats såväl till regionen som deltagande kommuner. Syftet med granskningen har varit att bedöma huruvida regionstyrelsen har säkerställt en ändamålsenlig samverkan med länets kommuner avseende hemsjukvård och processen för utskrivningsklara patienter samt den interna kontrollen i sammanhanget.

Vår samlade **revisionella bedömning** är att Regionstyrelsen **inte helt** säkerställt en ändamålsenlig samverkan med länets kommuner avseende hemsjukvård och processen för utskrivningsklara patienter, samt att den interna kontrollen i sammanhanget **inte helt** är tillräcklig.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Säkerställ att en genomgripande översyn och revidering av avtal avseende hemsjukvård sker i syfte att skapa förutsättningar för en samsyn och samordning av sjukvårdsresurser i regionen och länets kommuner.
- Säkerställ att framtida avtal omfattar den flexibilitet och långsiktighet som krävs för en hållbar utveckling av samverkan mellan regionen och kommunerna. Det kan

REVISORER

innebära att revideringen av avtalet kräver översyner av väsentliga områden som exempelvis ersättningsmodeller och hantering av Lag (2017:612) om samverkan kring utskrivningsklara inklusive modellen för betalningsansvar.

- Skapa en struktur och forum för kontinuerlig uppföljning av avtalets funktionalitet på regionövergripande nivå tillsammans med länets kommuner.
- Skapa en struktur för samverkan på lokal nivå med fokus på att utvärdera regionens och kommunernas förmåga till samverkan och utveckling av processerna. Granskningen påvisar att hanteringen av processen avseende utskrivningsklara kan effektiviseras, men att det kräver en tydligare samsyn i styrning och ledning.
- Tydliggör hur kommunikationsflöden mellan lokala samverkansgrupper, regionövergripande forum och politiken ska se ut för att säkerställa att den samlade erfarenheten tas tillvara och att väsentliga frågor kan omhändertas på rätt nivå.

Granskning av tillgänglighet inom primärvården

Revisionen har genomfört en granskning av tillgängligheten inom primärvården. Granskningens syfte har varit att bedöma om regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att uppnå målet om att ha en god tillgänglighet i primärvården.

Vår samlade **revisionella bedömning** är att Regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden **inte helt** har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att uppnå målet om att ha en god tillgänglighet i primärvården.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Säkerställ att aktiva beslut fattas och konkreta åtgärder vidtas i samband med uppföljning av tillgänglighet.
- Säkerställ att tillgången till fast läkarkontakt förbättras och att mätningen av fast läkarkontakt är tillförlitlig.
- Säkerställ att den digitala tillgängligheten förbättras och följs upp enligt uppsatta målnivåer.
- Säkerställ att samtliga 40, 50 och 60-åringar erbjuds ett hälsosamtal.

Granskning av produktions- och kapacitetsstyrning

Revisionen har genomfört en granskning av regionens arbete med produktions- och kapacitetsstyrning (PKS). Granskningens syfte har varit att bedöma om regionstyrelsen avseende hälso- och sjukvården bedriver en ändamålsenlig och effektiv produktions- och kapacitetsstyrning med tillräcklig intern kontroll.

REVISORER

Vår samlade **revisionella bedömning** är att Regionstyrelsen **inte helt** har säkerställt en ändamålsenlig och effektiv produktionsstyrning samt att regionstyrelsen **inte helt** säkerställt en tillräcklig intern kontroll inom granskningsområdet.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Säkerställa att en tydlig målsättning för regionens produktions- och kapacitetsplanering beslutas.
- Säkerställa att vägledande principer för produktions- och kapacitetsplanering tas fram.
- Tydliggöra roller och ansvar på strategisk och taktisk nivå.
- Säkerställa att det tas fram gemensamma mallar, vägledningar och uppföljningsrapporter för produktions- och kapacitetsplanering inom regionen.
- Säkerställa att det sker en tillräcklig uppföljning av införande och etablering av produktions- och kapacitetsplanering inom regionen.

Granskning av läkemedelsförskrivning inom primärvården och psykiatri med fokus på välfärdsbrottslighet

Revisionen har genomfört en granskning av avseende regionstyrelsens styrning och kontroll av läkemedelsförskrivningar med fokus på välfärdsbrottslighet. Granskningens syfte är att bedöma om regionstyrelsen säkerställt en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av läkemedelsförskrivning för att förebygga, förhindra och upptäcka välfärdsbrott. Granskningen omfattar även uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer om läkemedelsförskrivning inom psykiatri. Dessutom utvärderades regionens åtgärder inom tre identifierade riskområden för att förebygga välfärdsbrottslighet, baserat på en tidigare förstudie.

Vår samlade **revisionella bedömning** är att Regionstyrelsen inte helt säkerställt tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av läkemedelsförskrivning i syfte att förebygga, förhindra och upptäcka välfärdsbrott.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Utveckla och implementera tydliga riktlinjer för uppföljning och kontroll av läkemedelsförskrivning med fokus på olovlig förskrivning.
- Tydliggör ansvarsfördelningen avseende arbetet med riskanalyser kopplade till välfärdsbrottslighet inom läkemedelsförskrivning. Detta är särskilt aktuellt vid fritidsförskrivning.
- Öka samordningen och medvetandegörande kommunikationsinsatser inom arbetet med välfärdsbrott, såväl internt som med externa aktörer.

REVISORER

Granskning av planering och genomförande av bygg- och anläggningsprojekt

Revisionen har genomfört en granskning av planering och genomförande av bygg- och anläggningsprojekt. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställer att större bygg- och anläggningsprojekt bedrivs på ett ändamålsenligt sätt utifrån perspektiven, ekonomi och kvalitet.

Vår samlade **revisionella bedömning** är att Regionstyrelsen **inte helt** säkerställer att större bygg- och anläggningsprojekt bedrivs på ett ändamålsenligt sätt utifrån perspektivet kvalitet.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Inför standardiserade checklistor för beslutsunderlag i syfte att säkerställa att alla viktiga aspekter beaktas innan politiska beslut fattas.
- Utveckla och implementera en formaliserad och dokumenterad projektorganisation med tydliga riktlinjer för resursallokering och internkommunikation.
- Utveckla och implementera omfattande riktlinjer och rutiner för intern kontroll och ekonomisk riskhantering i samband med större bygg- och anläggningsprojekt.
- Standardisera och formalisera processen för att ta fram kalkylunderlag för upphandling av byggnationer, och säkerställ att dessa underlag är detaljerade och uppdaterade för alla projekt.
- Utveckla och implementera formella beslutsrätter och tydliga rutiner för kostnadskontroll, inklusive hantering av tillägg, ändringar och avgående arbete (ÄTA), samt förbättra dokumentationen och tydligheten i kostnadsstyrningsprinciperna.
- Utveckla och implementera skriftliga rutiner och strukturerade processer för analys och hantering av kostnadsökningar i bygg- och anläggningsprojekt.
- Ta fram projektplaner vid genomförande av byggprojekt.
- Inför rutiner för regelbundna kostnadsrapporter och prognoser. Implementera regelbundna och detaljerade kostnadsrapporter och prognoser som en del av projektstyrningen.

Granskning av regionens arbete med civilt försvar

Revisionen har genomfört en granskning av regionens arbete med civilt försvar. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen bedriver arbetet med civilt försvar på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

REVISORER

Vår samlade **revisionella bedömning** är att Regionstyrelsen **i allt väsentligt** har säkerställt att arbetet med civilt försvar bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Granskning av införande av nytt vårdinformationssystem

Revisionen har genomfört en granskning av införandet av nytt vårdinformationssystem. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställt att implementering av nytt vårdinformationssystem sker i enlighet med gällande lagstiftning och på ett ändamålsenligt sätt. Granskningsobjekt har varit regionstyrelsen. Granskningen är avgränsad till områdena informationssäkerhet, IT-säkerhet och personuppgiftshantering. Granskningen är också avgränsad till perspektivet om gällande regelverk och etablerad praxis efterlevts avseende processen för införandet av nytt vårdinformationssystem.

Vår samlade **revisionella bedömning** är att Regionstyrelsen **inte helt** säkerställt att implementering av nytt vårdinformationssystem skett i enlighet med gällande lagstiftning och på ett ändamålsenligt sätt avseende områdena informationssäkerhet, IT-säkerhet och personuppgiftshantering.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Säkerställa att riskanalyser avseende informationssäkerhet, konsekvensbedömningar avseende dataskydd samt lämplighetsbedömningar avseende sekretess, påbörjas i ett tillräckligt tidigt skede i framtida upphandlingar och införanden av IT-system och -tjänster,
- Säkerställa att de höga risker som inte kunnat reduceras innan driftsättning, snarast följs upp och åtgärdas,
- Säkerställa att de handlingsplaner (inklusive ytterligare tester och fortsatta externa granskningar av leverantören) som överlämnas från projektet till förvaltningen av vårdinformationssystemet genomförs,
- Säkerställa att slutgiltiga beslut avseende beslut om driftsättning, fastställande av riskanalyser, lämplighetsbedömning och liknande motiveras skriftligt.

Granskning av patientsäkerhetsarbete - inhyrd personal

Revisionen har genomfört en granskning av inhyrd personal med hänsyn till patientsäkerhet. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig hantering av inhyrd personal med hänsyn till patientsäkerheten.

Vår samlade **revisionella bedömning** är att Regionstyrelsen **inte helt** säkerställt en ändamålsenlig hantering av inhyrd personal med hänsyn till patientsäkerheten.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

REVISORER

- Tydliggör målnivåer för inhyrd personal och hur en bedömning av målsättningen "att kraftigt minska beroendet av inhyrd personal" är uppnått.
- Utarbeta system och riktlinjer som tydliggör hur patientsäkerhet ska säkerställas vid användning av inhyrd personal inom sjukvården. Överväg att införa en rutin där inhyrd personal skriftligen bekräftar att de har mottagit och förstått all nödvändig information för att utföra sitt uppdrag på ett patientsäkert sätt.
- Säkerställ att det finns ändamålsenliga rutiner för introduktion av inhyrd personal. Detta kan innefatta utveckling av ett tydligt, centralt introduktionsmaterial samt att tillräcklig tid avsätts för en grundlig introduktion.
- Säkerställ en systematisk uppföljning av inhyrd personal och hur det påverkar patientsäkerheten.

Granskning av digitalisering

Revisionen har genomfört en granskning av regionens digitaliseringsarbete. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställer att det bedrivs ett ändamålsenligt digitaliseringsarbete i regionen.

Vår samlade **revisionella bedömning** är att Regionstyrelsen **inte helt** säkerställer att det bedrivs ett ändamålsenligt digitaliseringsarbete i regionen.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande **rekommendationer** till regionstyrelsen:

- Se över aktuella styrdokument i syfte att säkerställa aktualitet och ändamålsenlighet samt bredda digitaliseringsstrategin till att omfatta hela regionens verksamhet.
- Tydliggör önskad riktning och besluta om måttsatta mål för en tydligare styrning av digitaliseringen.
- Säkerställ att beslutade digitaliseringsinsatser implementeras i hela regionen och att implementeringen också medför ändrade arbetssätt.

Granskning av delårsrapport och årsredovisning samt system och rutiner**Revisorernas bedömning av delårsrapport per augusti 2024**

Revisionen har granskat regionens delårsrapport. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionens delårsrapport är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Vår **samlade bedömning** är följande:

- Resultatet i delårsrapporten är delvis förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål som fullmäktige beslutat om.

REVISORER

- Resultatet i delårsrapporten visar att balanskravet kommer att uppfyllas, eftersom regionen har för avsikt att nyttja medel från resultatutjämningsreserven för att uppnå detta.

Granskning av årsredovisning 2024

Syftet med granskningen har varit att ge revisorerna ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed.

Regionen betalar årligen hyror för lokaler där verksamhet bedrivs och kostnaderna uppgår till väsentliga belopp. Detta innebär att regionen i balansräkningen rätteligen ska redovisa en anläggningstillgång som motsvarar nyttjandevärdet samt en lång och kortfristig skuld som speglar det åtagande som leasingkontrakten innebär. Avvikelsen låter sig inte kvantifieras med exakthet, men vi kan konstatera att den är väsentlig för balansräkningen i sin helhet.

Vi **bedömer att årsredovisningens** balansräkningen inte upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger inte en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av regionens finansiella ställning per den 31 december 2024.

Vi **bedömer** att årsredovisningen i övrigt, resultaträkningen, kassaflödesanalysen, drift- och investeringsredovisningen samt noterna en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av regionens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för räkenskapsåret.

Granskning av god ekonomisk hushållning 2024

Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionens resultat är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Vi **bedömer sammantaget** att:

- Årets utfall, utifrån årsredovisningens återrapportering, uppfyller **delvis** regionens finansiella mål för god ekonomisk hushållning.
- Årets utfall, utifrån årsredovisningens återrapportering, **delvis** är förenligt med verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Sammantaget bedöms regionen ha en **delvis** god ekonomisk hushållning.

I årsredovisningen framgår att regionens balanskravsresultat efter balanskravsjusteringar uppgår till -654 mnkr. Efter nyttjandet av medel från resultatutjämningsreserven uppgår årets balanskravsresultat till noll. Nyttjandet av RUR motiveras med att regionen har byggt upp en positiv RUR under åren 2020-2022.

Uppföljande granskningar**Samlad uppföljande granskning av två tidigare revisionsgranskningar**

Revisionen har genomfört en samlad uppföljande granskning av två tidigare revisionsgranskningar. Dessa granskningar omfattar *Granskning av regionstyrelsens*

REVISORER

uppsikt samt regionala utvecklingsnämndens beredning inom området och Granskning av arbetet med psykisk ohälsa hos äldre. Syftet med den uppföljande granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnats i de tidigare granskningarna.

Den samlade **revisionella bedömning** efter granskningen är att:

- Regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden **inte helt** har vidtagit tillräckliga åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning av regionstyrelsens uppsikt samt regionala utvecklingsnämndens beredning inom området.
- Regionstyrelsen **inte helt** har vidtagit tillräckliga åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning av arbetet med psykisk ohälsa hos äldre.

Utifrån genomförd granskning lämnades följande **rekommendationer**:

- Att regionstyrelsen säkerställer att den rapportering som lämnas till fullmäktige omfattar regionens samlade verksamheter, särskilt verksamhetsmässig uppföljning för bolag, stiftelser, föreningar och kommunalförbund. Rimligen kan detta tydliggöras i regionstyrelsens riktlinje för styrning, ledning och uppföljning.
- Att regionstyrelsen vidtar åtgärder i syfte att säkerställa att all prövning utifrån kommunallagen 6:9 sker i enlighet med den tidsram som fullmäktige beslutat om i styrelsens reglemente. Kommunallagen 6:9 fastställer inte att uppföljning ska ske innan någon fastställd tidsperiod. Regionstyrelsen bör säkerställa att uppföljningen kan genomföras utifrån rimliga förutsättningar och årshjul för ägarstyrning.
- Att både regionstyrelsen samt regionala utvecklingsnämnden vidtar aktiva åtgärder i syfte att säkerställa att det sker en tydlig prövning av jäv när prövning skall ske av sådan verksamhet där ledamöter i styrelse och nämnd tillika har ett engagemang.
- Att regionstyrelsen säkerställer att befintlig styrning på ett tydligt sätt fångar gruppen äldre och deras särskilda behov vad gäller psykisk ohälsa. Regionstyrelsen bör även säkerställa att styrningen beaktar arbetet med verksamhetsutveckling och kunskapsstyrning för området.
- Att regionstyrelsen kontinuerligt följer upp arbetet med psykosociala team, specialistpsykiatriska team samt stegvis vård för att säkerställa att arbetet ger avsedd effekt.

Uppsikt över Kommunalförbundet Konstmuseet i Norr

Vi har i egenskap av förtroendevalda revisorer i Region Norrbotten löpande under revisionsåret 2024 analyserat regionstyrelsens respektive regionala utvecklingsnämndens uppsikt över kommunalförbundet Konstmuseet i Norr. Vi har i vår löpande analys biträttats av sakkunniga från PwC.

REVISORER

De förtroendevalda revisorernas i förbundets granskning av förbundet tyder på väsentliga brister i styrning, kontroll, åtgärder samt måluppfyllelse. Detta framgår bl.a. av revisionsberättelsen för år 2023, vilken regionala utvecklingsnämnden behandlade 2024-05-22 § 63. Förbundet har tre år på raken ej upprättat en delårsrapport inom den tidsram som lagstiftaren tydligt stipulerar. År 2023 och 2024 upprättades delårsrapporten först under december månad, vilket är en väsentlig avvikelse från kraven i lag. Den delårsrapport som tillslut upprättades år 2024 var ej uppställd i enlighet med de krav som normgivande instans uppställt. Vi hänvisar specifikt till revisorerna i förbundets utlåtande över delårsrapporten per 2024-08-31 i detta avseende med den kritik som revisionen framförde där.

Även under år 2024 har det uppmärksammats brister i förbundet. Förbundsdirektionen i Konstmuseet i Norr har för år 2024 beslutat om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Detta kan utifrån kommunallagen, för ett kommunalförbund, endast ske om det finns synnerliga skäl. Vi kan inte spåra att regionen via regionala utvecklingsnämnden hanterat frågan om att godkänna att Konstmuseet i Norr lägger en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Vi kan i förlängningen inte spåra att regionen via regionala utvecklingsnämnden alls hanterat frågan om förbundets budget för år 2024 eller inför år 2025.

Vidare beslutade Kiruna kommun juni år 2023 att halvera sitt bidrag till Konstmuseet i Norr under år 2024, trots att medlemmarna ej kommit överens om sådant avsteg från förbundsordningen. Detta framgår i förbundets årsredovisning, vilken behandlades av regionala utvecklingsnämnden 2024-05-22 § 63. Nämnden beslutade att föreslå regionstyrelsen och regionfullmäktige att besluta om förbundets årsredovisning.

Vår bedömning är att regionala utvecklingsnämnden hade, i sin beredning av regionstyrelsens uppsikt, på goda grunder behövt analysera om det fanns skäl att skärpa kraven på rapportering från förbundet för att regionstyrelsen kunna utöva en rimlig grad av uppsikt över verksamheten i ljuset av de brister som återkommande uppmärksammats. Istället valde regionala utvecklingsnämnden att föreslå fullmäktige att godkänna en revidering (RUN 2024-09-25 § 117) av förbundsordningen där rapporteringskraven minskade.

